

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
PODUREDNIŠTVO:		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Slovenija suverena država

V nedeljo, 23. decembra 1990 se je slovensko ljudstvo na svobodnem plebiscitu izreklo za suvereno slovensko državo. Plebiscita se je udeležilo 93% upravičencev, »za« republiko pa je bilo 95% oddanih glasov. Zmaga je bila več kot očitna.

Na praznik sv. Štefana, 26. decembra je pred zbranim parlamentom njegov predsednik France Bučar uradno razglasil, »da je odločitev, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država, sprejeta, ker se je zanjo izrekla večina vseh glasovalnih upravičencev«.

S tem večerom, ki smo mu lahko vsi sledili po ljubljanski televiziji, je

bila po tisoč letih znova uresničena karantanska kneževina. Njen simbol so prinesli Korošci, ki so v parlamentu izročili kamnito kopijo knežjega kamna.

Večer praznika sv. Štefana je res bil za vse navzoče in ves slovenski narod večer veselja, sloge, sprave. Gotovo, da v zgodovini še ni bilo večera, ko bi vsa slovenska srca tako enotno bila. To je potrdila Prešernova Zdravljica, ki so jo zapeli pevci na odru in z njimi vsa dvorana z ministri in nadškofom Šuštarjem vred.

Zatem se je veselje iz dvorane preselilo na ljubljanske ulice. Brez dvoma pa tudi v vse slovenske družine.

Smrt škofa pričevalca

Na prvi petek, 4. januarja letos, je prišla iz Ljubljane vest, da je ob osmih zjutraj po dolgi bolezni zaključil življenjsko potovanje pomožni ljubljanski škof dr. Stanislav Lenič, v osemdesetem letu življenja.

Bolehal je že kar veliko let. Najprej se ga je lotila sladkorna bolezen, nato še rak na želodcu. Bil je operiran in potem še večkrat v bolnišnici. Kljub bolezni je še vedno opravljal škofovska opravila. Saj so ga dostikrat prav birmo in razne posvetitve spet spravile na noge. Lani je dokončno obležal. Zadnje čase je maševal sede. Od 8. decembra naprej tudi tega ni več mogel. Večkrat je vdano potožil, zakaj ga Bog noče vzeti k sebi?

Življenjska pot škofa dr. Leniča

Rojen je bil v Župeči vasi, župnija Cerklje ob Krki, 6. novembra 1911. Ko je bil še čisto mlad, sta mu umrla oba starša. Zato je na novomašno podobico zapisal iz Sv. pisma »moj oče in mati sta me zapustila, Bog pa me je sprejel«.

Mladega fanta je cerkljanski župnik poslal v Škofovo zavode v Št. Vid nad Ljubljano, kjer je leta 1933 položil zrelostni izpit. V jeseni leta 1933 je vstopil v ljubljansko semenišče. V njegovem letniku je bilo nekaj sošolcev, ki so za zgodovino slovenske Cerkve znameniti: p. dr. Vladimir Truhlar, profesor za ascetiko in mistiko na Gregorijanski univerzi v Rimu, dr. Alojzij Žabkar, nadškof in apostolski internuncij na Skandinavskem, zgodovinar in znanstvenik Franc Dolinar, kanonist dr. Jože Močnik, vsi že pokojni, in socialni delavec in misijonar v Čilu Janez Mohar.

Ker je bil g. Stanko, kakor smo mu rekli, dober študent, je bil že po štirih letih študija 1937 posvečen v duhovnika. Po novi maši ga je škof dr. Rožman poslal za prefekta v diljaški dom Marijanišče, ki mu je bil

takrat ravnatelj kasnejši ljubljanski nadškof in prvi metropolit dr. Jože Pogačnik. Tam je ostal štiri leta, do 1941.

Leta na škofiji

Ko je odšel dotedanji škofov tajnik dr. Jože Prešeren na študij v Rim, je škof Rožman spomladi 1941 vzel za osebnega tajnika Stanka Leniča. S škofom Rožmanom sta se izredno dobro razumela. Bil je gotovo najboljši poznavalec vsega, kar je škof v času okupacije od leta 1941 do 1945 storil v dobro svojih vernikov. Sam Bog ve, koliko življenj sta rešila, ne samo vernim, vmes so bili tudi komunisti kot npr. dr. Bratko Kreft, dr. Vogelnik, kasnejši prosvetni minister v Sloveniji in večkratni rektor univerze.

Skoraj vedno je spremljal škofa, kadar je bilo treba pri tedanjih oblasteh intervenirati. Bil mu je tudi svetovalec, ko je bilo treba organizirati pomoč najprej prebeglim duhovnikom iz okupirane Slovenije in kasneje za kmečke ljudi, ki so pribežali v Ljubljano pred komunisti. Za duhovnike je bil poverjen kanonik in poznejši nadškof Vovk, za druge msgr. Matija Škrbec.

V tistem času je bil g. Stanko tudi duhovni asistent pri Katoliški akciji. V tem času je pripravil tudi doktorsko disertacijo. Doktorat je dosegel šele po vojni. Ko je škof Rožman 5. maja 1945 odšel na Koroško, je pustil svojega tajnika doma, ker se je nameraval vrniti v Ljubljano. Za čas odsotnosti je imenoval kanonika Vovka za generalnega vikarja. Tako sta Vovk in Lenič nosila vso težo škofije v tistih prevratnih dneh leta 1945.

Leta groze

Ko je 8. maja 1945 komunistična partija in njena vojska prevzela v Sloveniji vso oblast, je bilo razdejanje strašno. Nad 200 duhovnikov je

(se nadaljuje na 2. str.)

Božični praznik 1990

Vojna je pustolovščina brez povratka

Božični prazniki so za nami. Njih specifičnost je bila na eni strani želja in voščila za mir, na drugi pa zaskrbljenost zaradi grožčnega spopada v Zalivu. Torej mir in grožnja za mir.

Sv. oče in njegova dejavnost v preteklih praznikih sta bili usmerjeni v to dvoje, v upanje in strah za mir.

To odraža najprej njegova poslanica za dan miru, ki smo ga obhajali 1. januarja. Glavna misel poslanice je bila: Če hočeš mir, spoštuj vest slehernega človeka. Po svoji vesti človek presega vsakršno človeško oblast. Zato nobena oblast nima pravice, da predpisuje človeku, kaj je dobro in kaj zlo, zlasti pa nima pravice, da ga ovira pri iskanju absolutne resnice, ki je Bog. Kjer se to dogaja, se kroti tudi svoboda vere, kar je nujno zarodek notranjih nemirov, kot pričajo tudi dogodki zadnjih let v deželah realnega socializma.

Človek pa je v svoji vesti podvržen zmoti, zato je potrebno vest vzgajati za resnico. To nalogo imajo družina, šola in danes tudi sredstva javnega obveščanja. Pri tem je treba zlasti vzgajati za strpnost in spoštovanje vesti slehernega človeka, njegovega osebnega prepričanja. Katerakoli nestrpnost, politična, kulturna, narodna in tudi verska je silno velika nevarnost za mir, ugotavlja sv. oče. To velja tudi za nas kristjane, ki imamo sicer polnost razodetja v Kristusu, vendar moramo spoštovati tudi druge.

Kristusovo rojstvo naj okrepi dobro voljo, ki je pogoj za mir

Na Božič je sv. oče obhajal polnočnico v baziliki sv. Petra, naslednji dan pa je daroval slovesno mašo. Po maši je imel običajna voščila na vse narode sveta. Voščil je v 52 jezikih. Tudi v slovenščini. Njegove besede so prenašale radijske in televizijske

postaje vsega sveta, tudi sovjetske.

V tem nagovoru je papež posebno pozornost posvetil miru in grožnjam za mir. Najprej je voščil mir družinam. »Voščim slogo in edinost za tiste družine, ki jih razjeda nerazumevanje in trga razdvojenost«. Zatem je obrnil pogled na Evropo. »Zrušili so se zidovi, padle ideološke in politične pregrade... Prihodnost Evrope bo zaživela čudovito duhovno življenjskost, če bosta premagana uživanjaželjnost in praktični materializem in če bodo padle tudi pregrade, ki ločijo Kristusove učence. Enotnost Cerkve in vseh verujočih v Kristusa. To je naloga kristjanov pri graditvi nove Evrope v tretjem tisočletju«.

Njegova zaskrbljenost je obrnjena še posebej na narode Srednjega vzhoda, narode okrog Zaliva. »Naj se prepričajo vsi odgovorni, da vojna je pustolovščina brez povratka. Samo z razumom, potrpljenjem in dialogom in ob spoštovanjem neodtujljivih pravic vseh je mogoče prehoditi pota sporazuma in miru.«

Pri tem je sv. oče znova spomnil na pravice Palestincev in Izraelcev v

Palestini, ter na Libanon. Človek bi rekel, da se v tem strinja s Saddamom, ki tudi trdi, da je treba urediti vse spore na Srednjem vzhodu in ne samo zadevo Kuvajta.

Pa tudi v Afriki ni miru zaradi medetničnih bojev v raznih državah tega kontinenta. Ti boji pa imajo svoj izvir tudi revščini, v zaostalosti, v razkoraku med bogatim Severom (razvite države) ter vedno bolj revnim Jugom (Tretji svet), je opozoril papež. Temu pozivu sv. očeta so prisluhnili vsi, tudi taki, ki Cerkvi niso naklonjeni.

Naj bo leto miru in ne vojne

Na novega leta dan se je papež vrnil k problemu miru in pri opoldanskem nagovoru vzkliknil: »Leto 1991 naj bo za vsa ljudstva leto miru in ne vojne«.

Dodal je še: »Z veseljem vam sporočam, da bom objavil posebno encikliko ob 100-letnici enciklike Rerum novarum Leona XIII. Ta enciklika bo skušala povzeti njeno dediščino in jo vskladiti z novimi zahtevami naših časov.«

Italijanska politika v novo leto

Že navada je, da se z novim letom ozremo nekoliko nazaj, v najbližje obdobje prejšnjega leta. S tem lahko povzamemo nekaj značilnih potez preteklega leta, obenem pa tudi nakažemo nekaj zaključkov v zvezi s predmetom, ki ga obravnavamo. V tem kratkem razmišljanju oz. prikazu zadnjih dogodkov se bomo zauzeli ob nekaterih aspektih italijanske politike.

Znano je, da je s koncem leta prenehalo tudi italijansko polletje kot predsednika Evropske gospodarske

skupnosti (EGS). Že to je dalo lanske italijanski predvsem zunanji politiki veliko vneme in dinamizma. Od julija dalje je namreč rimska vlada morala voditi ali bolj koordinirati delo dvanajsterice. To v zelo delikatnem in kritičnem obdobju — ne samo v samih evropskih ustanovah, ampak še posebej zaradi v avgustu nastale hude krize v Zalivu. Posebej ministrski predsednik Andreotti in zunanji minister De Michelis sta imela do Silvestrovega v tem okviru pol-

(se nadaljuje na 7. str.)

Smrt škofa pričevalca

(nadaljevanje s 1. str.)

odšlo čez mejo. Začele so se zaplembe cerkvene imovine, odvzem vseh tiskarn in knjigarn. Naenkrat je bila nekdanja katoliška Slovenija brez verskega tiska. Zaplenili so tudi veliko samostanov, Škofove zavode. Lenič in Vovk sta morala iskati najnujnejše odločitve za ureditev dušnega pastirstva.

V škofijski palači so se vrstile preiskave. Leta 1946 je bil insceniran proces zoper škofa Rožmana. Stan-ko Lenič je zbiral gradivo za obrambo, ki je jasno pričala, da škofu ni mogoče očitati ničesar, kar bi bilo proti narodni časti. Gradivo je oddal uradni osebi, a na sodišče ni nikoli prišlo. Če ni končalo na Ozni, je bilo pač uničeno.

Protiduhovniška gonja je šla naprej in dosegla tudi dr. Leniča. Zaprli so ga. Zahtevali so od njega, naj podpiše obsodbo delovanja škofa v času okupacije, kar pa je Lenič dosledno odklanjal. To se je vršilo skozi osem let. Kadar je podpis odklonil, so ga vrgli v samico in stradali.

Po določeni dobi so ga dali spet med normalne jetnike, ga dobro hranili, potem spet poklicali na podpis. Tako je preživel v osmih letih zapore kar dve leti v samici. Ostal je pokončen, ni klonil in se ni vdal pritisku in obljubam, da bo izpuščen, če podpiše obsodbo. V času milejšega zapore je delal z drugimi duhovniki na raznih deloviščih, pri gradnji stanovanjskih blokov pri Sv. Križu, na hidrocentrali v Medvodah in še kje.

Po osmih letih zapore se je vrnil v Ljubljano in ostal kratek čas v škofijski palači. Škof Vovk ga je kmalu poslal za župnika v Sodražico na Dolenjskem, kjer je z veliko vneto deloval v težkih časih.

Spet v Ljubljani

Ko je po smrti nadškofa Vovka leta 1963 prevzel škofijo dr. Pogačnik, je novi nadškof poklical dr. Leniča v Ljubljano. Postal je stolni kanonik in po smrti dr. Kimovca tudi stolni prošt. Ko je bil administrator ljubljanske nadškofije leta 1964 postavljen za rednega škofa te škofije, je dr. Lenič imenoval za generalnega vikarja. Dobra tri leta kasneje je bil imenovan za pomožnega škofa in 14. januarja 1969 posvečen v škofa.

Kot škof je bil izredno delaven, ljubezniv, poln humorja, da so ga imeli tako duhovniki kakor verniki izredno radi. Po odstopu msgr. Kunstlja, ga je Apostolski sedež imenoval tudi za vrhovnega dušnega pastirja Slovencev v svetu. V tej službi je obiskal Slovence v Avstraliji, Sev. Ameriki in tudi v Argentini. Ob napovedanem obisku v Argentini so nekateri tam imeli pomisleke, ki jih je pa škof Lenič takoj razpršil, čim je prišel tja in so videli njegovo iskrenost in zavzetost za Cerkev in slovenstvo.

Če je bila potreba, je bil vedno na voljo izseljencem in zdomcem po Evropi. Pogosto se je udeleževal tudi sestankov izseljenskih duhovnikov in jih s svojo pastirsko besedo opogumljal k vztrajnosti v njihovem težkem delu. Kamor je prišel, je prinašal odrešujoče veselje. Bil je res pravi ljudski škof. Ko so se začele oglašati slabosti, je na bolezni pozabil, če je le prišel med ljudi. Imel je posebno karizmo, da je znal pritegniti vernike.

Ni hotel postati nadškof

Da bomo prav spoznali veličino tega moža, je treba omeniti še naslednje: Ko so prihajala leta, da bo nad-

Škof Stanislav Lenič birmuje slovenske otroke na Dunaju

škof Pogačnik moral iti v pokoj, je razmišljal o nasledstvu. Stopil je v stik s tedanjim rektorjem bogoslovja v Churu, dr. Alojzijem Šuštarjem in ga pregovoril, da se je vrnil domov. On je bil njegov kandidat za naslednika dr. Pogačniku. Pri internunciju Cagna ga je priporočil. Leta 1977 je dr. Pogačnik prosil za pokoj. Internuncij Cagna je predlagal za naslednika škofa Leniča, ki je pa to odklanjal.

Ker novega imenovanja ni hotelo biti, je obiskal na Dunaju nuncijski Cagna (iz Beograda je bil predstavljen za nuncijski na Dunaj) in ga prosil, naj pospeši imenovanje dr. Šuštarja. Nuncijski mu je takrat dejal, da bi bilo vprašanje že davno rešeno, če bi bil on pripravljen mesto sprejeti. Škof Lenič je bil rad škof, ni pa se čutil sposobnega, da bi vodil nadškofijo. Prav v tem vidim še posebej njegovo veličino. Kmalu po dunajskem obisku je bil dr. Šuštar imenovan za novega nadškofa.

Ko se mu je življenje iztekalo

Ko je bolezen postala vedno hujša, je počasi začel predajati delo. Za zdamsko dušno pastirstvo je predlagal koprškega škofa Piriha, potem je odstopil tudi kot generalni vikar, kar je prevzel škof Kvas. Njegovo delo je bilo poslej trpljenje, ki ga je vdanu prenašal za slovenski narod, da bi mu Bog ohranil vernost.

Prav v tem času je tudi v intervjujih razbijal tabuje in zagovarjal škofa Rožmana ter delovanje Cerkve na

Slovenskem med zadnjo vojno. Gotovo so njegova pričevanja tudi pripomogla, »da vremena Kranjcem so se zjasnila«. Dočakal je novo slovensko pomlad, dočakal izjavo o slovenski suverenosti in slovenski plebiscit za samostojno Slovenijo, ki smo si jo vsi pošteni Slovenci želeli.

Škof Lenič gotovo moli za nas

Ko stojimo ob grobu tega velikega pričevalca za Kristusa in slovenstvo, je treba še pribiti, da pokojni škof Lenič ni nikdar sovražil. Tudi tistih ne, ki so ga mučili, odklanjal je le brezbožni komunizem. In to po pravici. Ali niso prav oblastniki tega nauka vsa leta uničevali v mladincih Boga? Mnogim Slovincem so zlomili hrbtenico, več kot 20 let slovenstvo zanje sploh ni bila vrednota zaradi nauka o brezrazredni družbi.

Res je, da se je veliko partizanov borilo za narodovo svobodo, posebej še na Primorskem in v pokrajinah, ki so bile zasedene po nacistih. Res je pa tudi, da voditeljem revolucije ne v Ljubljanski pokrajini, ne na Gorenjskem, ne na Štajerskem in tudi ne na Primorskem ni šlo za narodno osvoboditev, temveč samo za sovjetizacijo Slovenije in so grobo zlorabili domovinske ideale mnogih Slovencev, nasprotnike pa pozneje dali ubiti. Prepričan sem, da bo škof Lenič tudi za tiste, ki še žive, priprošnjik za njihovo spreobrnjenje. Ob smrti tega moža naj bi šli tudi »prenovitelji« vase in se prenovili v Duhu in Resnici!

-č c-

DUHOVNA MISEL ZA NEDELJO JEZUSOVEGA KRSTA

»Ti si moj ljubljani Sin, zelo sem te vesel« (Mr 1, 11)

Jezusov krst je najtesneje povezan s praznikom Gospodovega razglasenja. Trije modri z Vzhoda pokažejo, da ima Kristusov evangelij planetarno razsežnost, saj je odrešenje namenjeno ljudem vseh narodov in časov. To je potrdil Bog sam, ko je priznal Jezusa kot svojega ljubljenega Sina.

Jezusov prihod iz Galileje k reki Jordan do Janeza, da bi se dal krstiti, pomeni začetek njegovega delovanja. Kmalu zatem je namreč obhodil vso Galilejo, učil po njihovih shodnicah, oznanjal blagovest kraljestva, ozdravljaval vsakovrstne bolezni in slabosti (prim. Mt 3,13.4,23). Ne sam, ampak skupaj s prvimi učenci.

Janezov krst je bil krst pokore in vabilo k izpreobrnjenju. Krst, ki nam ga je podaril Jezus, je zakrament, s katerim nas je Bog sprejel za svoje otroke in posvetil s Sv. Duhom.

Kmalu bomo prestopili leto dvatisoč, ko so naši bratje in sestre po prvič prejeli zakrament svetega krsta. Z njim smo postali soodgovorni za življenje, rast in prihodnost Cerkve v našem kraju in po svetu. Na poseben način moramo na to pomisliti slovenski verniki v Trstu, ko se pripravljamo v tem letu na Pastoralno zborovanje, saj so tudi naši predniki pred več kot tisoč leti s krstom stopili v veliko družino evropskih narodov. Po njihovem krstu je Jezus stopil tudi v zgodovino našega naroda in postal naš sopotnik na romanju skozi čase.

Krst je odločilnega pomena za prihodnost vsakega posameznega človeka in naroda, kateremu pripada. Ustvarja namreč nove odnose med ljudmi, utrjuje in posvečuje dostojanstvo sleherne človeške osebe. Ta dragoceni dar smo prejeli od svojih očetov in mater. Bomo ljudje našega časa sposobni posredovati milost krsta svojim sinovom in hčeram?

MILAN NEMAC

iz slovenije

NOV ZGODOVINSKI DOGOVOR

Plebiscit je za nami, prazniki tudi. Na prvi delovni dan, 3. januarja, se je že prvič sestala vlada in Lojze Peterle je isti večer v televizijskem nagovoru poudaril, »da se mora prav vsak dan (v naslednjih šestih mesecih, ki si jih je vlada postavila kot rok za uresničitev plebiscitne odločitve, op. L.M.) nekaj zgoditi«.

Že po premierovem nastopu, ki je bil optimističen, je bilo moč soditi, da kani vlada zaigrati prav na vse registre. Morda tudi zato, ker je Demosova koordinacija na sestanku za zaprtimi vrati takoj po novem letu ugodno ocenila delo vlade, v kateri, kot se zdi, ne bo prišlo do kakih sprememb.

Vlada je sklenila parlamentu predlagati, da z izjemo deviznega zakona ne sprejema svežnja zveznih zakonov, razpravljala pa je tudi o težavah za uresničitev plebiscitne odločitve. Teze predvidevajo sprejem nove oziroma spremembo stare ustave, oblikovanje pogajalske skupine za vodenje pogovorov z drugimi republikami o novi podobi Jugoslavije, predlog konfederalne pogodbe ali »Jugoslovanske ekonomske skupnosti«, začetke dejavnosti za včlanjevanje Slovenije v različne mednarodne institucije ter točke za funkcioniranje federacije v prehodnem obdobju.

»Odklapanje od federacije«, kot se po Peterletu ti procesi sedaj popularno imenujejo so se torej začeli. Zapletlo se je že pri državni službi za finančni nadzor (Službi družbenega knjigovodstva), katere slovenska filiala zadržuje del dajatev, namenjenih zvezni upravi — direktor slovenske SDK je že prejel ovadbo. Ob sprejemanju zveznega proračuna je Markovič zavrnil slovenski predlog, po katerem bi se proračun skrčil na polovico (na carino in davke na tobak in bencin).

V BEOGRADU, 10. JANUARJA

Novica tedna je prišla iz ust podpredsednika zveznega predsedstva Hrvata Mesića, da se bodo 10. januarja sestali predsedstvo in predsedniki republik, kar naj bi bilo začetek pogovorov o nadaljnji usodi jugoslovanske skupnosti. Tukajšnji komentatorji pa so do tega predloga zadržani.

Zunanji minister Lončar še vedno skuša Jugoslaviji vrniti nekaj ugleda s svojo mirovno misijo v Zalivu, ki je menda obrodila sadove. To pa ni zanemarljivo, saj je Zahod z izjemno zadržanostjo pričakal izid plebiscita v Sloveniji. Čeprav je sicer italijanski poslanec v evropskem parlamentu izjavil, da je položaj Slovenije v zvezi s članstvom v Evropskem svetu s plebiscitom popolnoma druga-

čen, kot je bil ob Bučarjevem obisku v Strassbourgu, pa ne gre spregledati obžalovanja vrednega dejstva, da se je slovesne razglasitve plebiscitnega izida v parlamentu udeležil le madžarski generalni konzul v Sloveniji, ne pa tudi italijanski (kar bi sicer lahko pričakovali) in celo ne avstrijski. V najboljšem primeru gre to razumeti kot poziv, da se v naslednjih šestih mesecih Slovenija sama izkaže z ukrepi na gospodarskem področju, še bolj pa da na miren, strpen in tih način pripelje do konca razvezni postopek.

Zahod bo pozoren morda najbolj na tri stvari: kako bo Slovenija uredila položaj priseljencev, kako bo pomagala rešiti ostri spor med Hrva- ti in Srbi ter vprašanje njihovih medsebojnih meja, in tretjič, koliko se bo zavzela za rešitev kosovskega vprašanja. Če bo Srbija mirna, bo Zahod lažje sprejel državo Slovenijo.

V gospodarskem pogledu minister za industrijo Rejc napoveduje prihod 100 do 300 milijonov dolarjev tujih kreditov, ki so iz »diplomatskih« razlogov čakali na izid plebiscita. Precej tega denarja bo porabljenega za sanacijo slovenskega bančništva, za kar je vlada najela znanega tujega strokovnjaka de Juana.

In, konec koncev, kakor je mogoče razumeti iz noveletnega pogovora s Peterletom, »lahko« zelo kmalu pride do slovenskega denarja, »lahko« tudi čez en mesec. Ker je tudi Markovič namignil na to, kar je že več kot govornica, da je namreč Srbija jugoslovanski tiskarni denarja na Topčideru ukazala natisniti za 40 milijonov dolarjev dinarjev. Ta »lahko« potrjuje neke druge govornice, po katerih je nov slovenski denar že natisnjen nekje v tujini.

ZNOTRAJ DEMOSA

Demos si je s plebiscitom nabral veliko točk, toda pred njim je še sprejetje nove ustave, kar pa bo mnogo zahtevnejše od plebiscita. To ve tudi vlada, ki je parlamentu priporočila, naj vsaj spremeni sedanjo ustavo, če nove ne bo mogoče v doglednem času sprejeti. Rok za sprejetje, 2. julij, je seveda za vlado prepozen.

Toda, če je Demos podprl vlado, zakaj se je Slovenska demokratična zveza odločila za samostojen poziv k dialogu, naslovljen na vse politično sorodne stranke po celotni Jugoslaviji. V pismu predsednik SDZ poudarja, da se zvezni organi obnašajo, kot da se v Jugoslaviji v zadnjem letu ne bi nič zgodilo, spotaknil pa se je tudi ob izjave pomočnika zveznega zunanjega ministra glede Slovenije.

Leon Marc

M. Kučan, Fr. Bučar, L. Peterle ob proglasitvi suverenosti Republike Slovenije

Božič v Sloveniji

Letošnji božični prazniki so po 50 letih bili zopet »normalni« božični prazniki, kot se obhajajo po vsem krščanskem svetu. Zadnjič jih je slovensko ljudstvo mirno obhajalo leta 1940, saj so naslednje leto bili v okupirani Sloveniji z vsemi revami zasledbe in začetki rdeče revolucije. Po končani vojni pa vemo, kako je bilo do lanskega leta. Po aprilskih volitvah je pa v Slovenijo res prišla demokratična in z njo tudi polna verska svoboda.

V tem novem vzdušju so minili prazniki še bolj slovesno kot kdajkoli. Zlasti ob polnočnicah so bile povsod cerkve prepolne in ljudje so res iz srca peli »Božji nam je rojen Sin«, iz vse duše in brez strahu. Pravijo, da so videli v cerkvi osebe, ki jih po vojni še niso videli. Na Sv. Gori so za polnočnico verniki napolnili baziliko.

Ponekod je bil zlasti sveti večer nekaj izjemnega. Tako npr. v Portorožu. Za praznike je prišlo v Portorož kakih 2.500 gostov iz Nemčije in drugih severnih krajev, povečini protestantov. V vseh hotelih so se zvrstili primerni božični programi s petjem in glasbo. Vse je obiskal domači žup-

nik Franc Prelec, ki je prebral božični evangelij, izrekel nekaj primernih besed ter vsem voščil praznike. (Hoteli z božičnico: Bernardin, Emona, Riviera, Palace, Metropol-Slovenija). V stari cerkvi ob Bernardinu so postavili jaslice. Povsod so bile dvorane okrašene. Pri polnočnici v Portorožu je bila cerkev nabito polna. Ob 21. uri je bila polnočnica za turiste, ki so se pripeljali tudi z avtobusi.

Izjemen program sta pripravili tudi koprski in ljubljanski televiziji. Obe postaji sta oddajali polnočnico, ena iz koprške stolnice (maševal je škof M. Pirih), druga iz ljubljanske stolnice (maševal je nadškof A. Šuštar).

Na sam Božič sta obe slovenski postaji oddajali še dosti drugega božičnega programa. Zadnja posebnost je bila, da je ljubljanska televizija pripravila obširno oddajo o zgodovini Cerkev v Rimu in o Slovencih v večnem mestu. Oddaje so se zvrstile vse prazniške dni.

In še to: Rdeča zvezda na goriški severni železniški postaji se je spremenila v zvezdo repatico.

Misijonska in karitativna dejavnost msgr. Mirka Brumata

Ko govorimo o Mirku Brumatu ne moremo mimo še dveh drugih njegovih dejavnosti: njegove prizadevnosti za misijone in njegovega karitativnega dela zlasti med zadnjo vojno.

Goriški nadškof mu je poleg drugega zaupal tudi mesto škofijskega podravnatelja za misijone. S tem mu je bila zaupana skrb za misijone v slovenskem delu nadškofije. V Marijini družbi je ustanovil misijonski odsek, ki je vzdrževal stike z misijonarji. Vsako leto je Marijina družba priredila misijonsko razstavo, kjer so pokazali predmete, ki so jih družbenice izdelale ali nabrale za misijone. Sešile so posebno lepe paramente, ki so jih pošiljale v misijone. V tem oziru se je zlasti odlikovala Fani Rojc.

Ko je med zadnjo vojno delo za misijone zastalo, se je skrb msgr. Brumata obrnila na karitativno področje, na pomoč internirancem, zlasti v Gonarsu. Ob njegovi smrti so zapisali: »Interniranci v Gonarsu so vpili na pomoč. Otvorili smo pod okriljem Marijine družbe nabiralno akcijo širom naše dežele. In romali so vsak teden polni zabojni oblek, čevljev in jestvin v nesrečni Gonars.«

O tem njegovem delu obstaja priporočilno pismo nadškofa Margottija na tedanjega nuncija pri italijanski vladi msgr. Borgoncini Duca. Razmere v Gonarsu so se namreč zelo poslabšale na pomlad 1943, ko so italijanske oblasti ukinile taborišče na Rabu ter internirance premestile v Gonars.

Pismo nadškofa K. Margottija

Ko je msgr. Brumat ob nekem obisku videl vso bedo teh ubogih ljudi, je sklenil, da gre v Rim do vlade. Pot naj bi mu pripravil ravno nuncij. Zato se je obrnil na nadškofa za priporočilno pismo, ki se v prevodu tako-le glasi:

Gorica, maj 1943 - XXI
Prezvizišeni!

Vaši Prezvizišenosti predstavljam prečastitega msgr. dr. Friderika Brumata, kanonika penitenciarja naše stolne cerkve, ki želi z Vašo Eksce-

lenco govoriti o aktualnih problemih in velike važnosti glede na položaj te nadškofije in Julijske krajine.

Poročal vam bo tudi o resničnih pogojih naših Slovencev, ki so internirani v raznih taboriščih, in bo dal lahko tudi informacije o taborišču v Gonarsu (Videm), kamor gre večkrat tudi osebno.

Skupaj s priporočili za msgr. Brumata pošiljam tudi svoje, naj se stori, kar je mogoče, da se omili žalostna usoda tako številnih nesrečnežev.

Msgr. Brumat bo Vašo Prezvizišenost tudi seznanil s postopanjem, ki ga izvajajo med zasliševanji mnogih, bolj ali manj sumljivih jetnikov, bolj ali manj krivih in često povsem nedolžnih in daleč od katerega koli zločina. Znano je namreč, da se uporabljajo okrutna postopanja, prave srednjeveške torture, da se iztisnejo priznanja, ki so največkrat samo posledica strahu pred novimi mučenji in prešibke fizične moči za prenašanje bičanja in mučenja.

Zahvaljujem se Vaši Prezvizišenosti za vse, kar boste storili, poljubljam sveti prstan in ostajam vaš v S.J.

Karel Margotti, goriški nadškof

Sv. Trije kralji - Indijski motiv

Tudi Primorska ima svojo Krimsko jamo

ZGODOVINSKI SPOMIN NA CERKLJANSKE ŽRTVE

Renče, januarja 1944. Od člana okrožnega partijskega komiteja sem zvedel, da sem le poslan na takratni partijski tečaj. Dobil sem napotnico Pokrajinskega partijskega komiteja, opremljeno z velikim žigom s srpom in kladivom. Za nekaj dni naj bi se zbrali na Vogrskem vsi bodoči tečajniki iz tistega konca ter odšli na javko v Čepovan, kjer bomo zvedeli za našo nadaljnjo usodo.

Tako smo se zbrali, se še slikali, pa za kurirjem odšli popoldne tam preko Trnovske planote in Trnovega proti Čepovanu, kamor smo prišli proti večeru. Na Trnovski planoti je bilo tu in tam že malo snega. Kurir nas je pripeljal na dogovorjeno javko, kjer pa smo zvedeli, da tečaja ne bo v sami bližini zaradi medtem nastale spremembe, ker se je tečaj preselil drugam in je treba oditi na javko v Cerknno. Tako smo si preskrbeli hrano in prenočišče v Čepovanu, ki je vrvel od partizanov in izgedal pravo partizansko vojaško naselje.

Kako se je zame končal partijski tečaj

Drugi dan zjutraj smo nameravali nadaljevati pot, pa smo najprej zaslišali streljanje iz oddaljenosti, nato pa smo, ne vem kako, zvedeli, da so partijski tečaj v Cerknem napadli Nemci in ga skoraj v celoti pobili. Obvestili so nas, da se tečaj zaenkrat ne bo vršil ter naj se vrnemo vsak v svojo enoto.

Renčani smo se podali po isti poti nazaj proti Trnovemu, a smo takoj pri odhodu iz Čepovana opazili nemško vojaško kolono na cesti proti Gornji Tribuši. Pred Trnovem smo prav tako videli nemška vojaška vozila na poti iz Grgarja. Zato smo po nasvetu domačinov, ki so bili tudi v naši skupini, zavili proti Predmeji, kamor smo prišli šele v mraku, ter smo nato prespali na prostem v nekem skalovju pod Čavnom. Drugo jutro smo se lačni in premraženi navsezgodaj spustili v Vipavsko dolino ter dosegli prve hiše v Vrtovinu. Ko so nas v eni izmed hiš postregli s pršutom in vipavcem, smo si rekli: »Hvala Bogu, spet smo doma!«

Tako se je za nas srečno končal partijski tečaj, na katerem bi sam osebno itak samo še enkrat slišal razlago Stalinovega »diamata« (dialektičnega materializma) in sovjetske komunistične zgodovine VKP-b (Vseruske komunistične partije).

V Renčah sem čez čas pri svojem delu v VOS-u zvedel, da je nemška vojska pobila skoraj celoten partijski tečaj v Cerknem, med katerega

Cerknno z južne strani danes

udeleženci je bila tudi Milojka Štrukljeva iz Solkana, od mene leta 1942 v SKOJ sprejeta mladinska aktivistka, tudi italijanska zapornica. Pravzaprav je partijski tečaj zamenjal podoficirsko šolo, ki je bila do tedaj v Cerknem, pa se je preselila v Čepovan. Gotovo so Nemci hoteli napasti to podoficirsko šolo.

Zadeva »izdajalcev«

Izvedeli smo tudi, da je PK VOS za Primorsko baje našel izdajalce, ki so tečaj izdali, med katerimi so bili tudi cerkljanska učiteljica in oba kaplana. Vseh izdajalcev naj bi bilo 16 ter so bili obsojeni in justificirani pri Cerknem. Kaplana naj bi pomagala Nemcem postaviti mitraljez v cerkvenem stolpu, od koder naj bi bila pobita glavovina tečajnikov, ki so panično in nevojaško bežali po čistini navkreber.

O vsem tem je PK VOS izdal obvestilo prebivalstvu. Le-to je bilo zaradi justifikacije, predvsem kaplanov in učiteljice, precej razburjeno, tako da so morali imeti na terenu sestanke, ki so jih vodili funkcionarji IX. korpusa, na katerih so pojasnjevali vso zadevo. Ljudje enostavno niso verjeli v krivdo justificiranih.

V tistem času se je na našem VOS-u v Renčah oglasil moj ljubljanski skojevski prijatelj Bojan Štih, tedaj šef Obveščevalnega centra IX.

Zbornik »Sveta Gora« 1539/1989

Med knjigami Goriške Mohorjeve družbe za leto 1991 je tudi zbornik »Sveta Gora 1539/1989«. Gre za znanstveno publikacijo, s katero GMD načena novo zbirko z naslovom »Naše korenine«. V prihodnjih letih namerava objaviti več publikacij z znanstveno vsebino in poljudno domoznanstvene spise o življenju, pričevanju in delu primorskih ljudi.

Sedanjo publikacijo je zbral in uredil dr. Branko Marušič, vsebuje pa strokovno gradivo o Sv. Gori, kot je bilo podano na simpoziju o Sv. Gori 27. oktobra 1989. Bili smo v jubilej- nem letu te romarske božje poti. V slavlja tega leta so se vključili tudi znanstveniki z vrsto predavanj, ki so sedaj zbrana v zborniku. Knjigo je izdala GMD v sodelovanju Znanstveno raziskovalnega centra SAZU ter Zgodovinskimi društvom za severno Primorsko.

V uvodu zbornika piše dr. B. Marušič, da je bilo »strokovno srečanje mednarodno, tako kot je bila in je še vedno Sv. Gora kraj, kjer so se in se še zbirajo Slovenci, Furlani, Italijani in tudi bolj oddaljeni Nemci«. Vse to

korpusa, ki me zaradi najinega prijateljstva nikoli ni pozabil obiskati. Ob tej priložnosti sem ga pobaral o cerkljanski zadevi. V okviru konspiracije, ki je bila pač tedaj v navadi, je menil, da je bila zadeva »skuhana« na PK VOS-u in Pokrajinskem partijskem komiteju, ki sta hotela dokazati, da lahko vsako zadevo obvladava in rešita. Zagrabili so enostavno večinoma tiste ljudi, ki so v preteklem letu na nacionalistični bazi sodelovali z majorjem Darewskim, predstavnikom angleške misije pri IX. korpusu. Njih zadevo je tedaj razčistila prav Obveščevalna služba IX. korpusa ter ni našla vzroka za kakršno koli kaznovanje. Sedaj pa jih je PK VOS enostavno obtožil, obsodil in ustrelil brez sodelovanja korpusnega obveščevalnega in sodnega aparata. Na žalost tudi partizanske vojaške enote okoli Cerknega niso imele dohodov v Cerknno pod kontrolo, saj bi morale premik nemške vojaške enote iz Idrije zapaziti in zaščititi Cerknno.

Toliko Bojan Štih leta 1944 o vsem tem.

Nato so me poslali s Primorske na Štajersko. Prišel je konec vojne in osvoboditev, prišla je republika. O Cerknem in dogodkih v njem okoli tistega tečaja nisem tedaj razmišljal. Bilo je mnogo drugega za razmišljanje.

Zdenko Zavadvav
(dalje prihodnjič)

dokazuje novo stvarnost in nov pristop k obravnavi te božje poti, ki presega ozke meje domačijstva in sega v evropski prostor. Posamezne razprave so tesno povezane z dogajanjem v srednji Evropi (Mitteleuropa) v preteklosti in sedanjosti. Vsa predavanja, podana na simpoziju v drugih jezikih, so prevedena v slovensščino.

Knjiga je primerna za vsakega bralca, tako za zahtevnega izobraženca kot za preprostega človeka, za znanstvenika kot za ljubitelja dobrega branja. Iz knjige bomo spoznali zgodovino bogatih človeških usod in prizadevanj, ki so odmevala tako v krajevni preteklosti kot v širšem evropskem prostoru.

J.M.

»Prepričati sem se mogel, kako zelo nam pomaga jasen katoliški tisk, ki nam v vrtočnem zaporedju človeških dogodkov zna pokazati pravo pot v luči vere in nepreklicne Jezusove besede.«

Sv. Rihard Pampuri

Noi e il Collio - Mi in Brda

Takšen je naslov nove knjige, izid katere so omogočili in podprli goriška Pokrajinska uprava - Odborništvu za šolstvo, Goriška hranilnica in Briška gorska skupnost. Ob predstavitvi publikacije, ki je bila v Avditoriju pokrajinskih muzejev na goriškem gradu, je najprej spregovoril pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan, kateri je številnim prisotnim predstavnikom krajevnih oblasti in javnih uprav ter dijakom in profesorjem razložil, kako je delo nastalo.

Že pred leti je goriška pokrajinska uprava razpisala natečaj na temo »Kultura in tradicije domačega okolja«. Sodelovali so tudi dijaki srednje šole »I. Trinko« in pretežno furlanski dijaki srednje šole »L. Perco« iz Ločnika. Ker so njihove raziskave prikazale veliko sorodnost tradicij, je ravnatelj šole »L. Perco« Eraldo Sgubin predlagal, naj bi po začetni poti nadaljevali in delo skupaj poglobili. Na predlog je takoj pristala ravnateljica šole »I. Trinko« Rozalija Simčič Lojk.

Tako se je začelo obdobje skupnega raziskovanja, zbiranje podatkov in gradiva, nato urejanja in sestavljanja knjige. Zahtevno delo so opravili dijaki omenjenih šol pod mentorstvom obeh ravnateljev, izkušenih in navdušenih profesorjev Lucane Budal, Fabie Bernes, Tullie Ceppi. Pri prevajanju je sodelovala tudi prof. Nadja Nanut.

Gradiva so zbrali toliko, da je nastala debela, bogato opremljena knjiga. Posamezna poglavja knjige obravnavajo zgodovino, geologijo, zemljepis, rastline in živali, stavbarstvo, proizvodnjo, umetnost in književnost v Brdih.

DRUGI POSEGI

Navzoče sta nato pozdravila pokrajinski predsednik Crisi ter odbornik za kulturo Panzera. Oba sta dejala, da je skupini mladih dijakov uspelo zgraditi nekaj velikega, kar odraslim marsikdaj ne uspe.

V imenu šolskega skrbnika je nastopil ravnatelj Matiussi, ki se je zahvalil vsem za požrtvovalno in zahtevno delo, zatem pa je spregovorila ravnateljica Simčič Lojk. Njene besede so bile namenjene ravnatelju Sgubinu, ki se žal predstavitev knjige ni mogel udeležiti zaradi bolezni. Nato je povedala, da srednji šoli »Perco« in »Trinko« že vrsto let gojita prijateljske stike in uspešno sodelujeta, zato ni naključje, da sta prav ti dve šoli izvedli skupno raziskavo ter tako dokazali, da ni jezika tisti element, ki ločuje dve narodnosti. Knjiga predstavlja novost, zahtevala je veliko truda, zato se je treba zahvaliti vsem, ki so pri delu pomagali, predvsem pa profesorjem, je zaključila ravnateljica.

Podrobneje sta o publikaciji sami govorila še Celso Macor, o furlanskem delu, in Marijan Breclj, o slovenskem delu.

C. Macor je podčrtal dragocenost knjige v vsebinskem pogledu. Po njegovem mnenju pa je neprecenljive vrednosti dejanje, katerega so bili zmožni mladi avtorji, in sicer »razbili so zid, ki je do sedaj ločeval vzporedni poti dveh narodov, segli so si v roke in si ustvarili zavest, da nas veže skupna preteklost, ko nacionalizem ni še zastupil odnosov med tukajšnjimi ljudmi«. Poudaril je še, da se samo s takimi mislimi lahko napotimo v novo Evropo.

M. Breclj je uvodoma povedal, da je vzel v roke knjigo ne le kot šolsko raziskavo, oziroma delo neizku-

šenih mladih avtorjev, pač pa kot bogato monografijo o Brdih, zato je bil njegov poseg precej natančen in ponekod tudi kritičen. Ob zaključku svojega razmišljanja je dodal, da knjigo najprimerneje predstavi že sam posrečeni zgovorni podnaslov — v šoli za šolo —, lepo pa bi bilo, če bi še dodali — za življenje —. To res vsi potrebujemo.

M.K.

— Vsak stan ima svoje težave in vsak dan nalaga svoje delo.

A.M. Slomšek

Brata Bajc se oglašata

Dragi sorodniki, dragi prijatelji!

Dete nam je rojeno, Sin nam je dan...

imenuje se:

»čudoviti svetovalec, močni Bog, Oče na veke, Knez miru«.

Tako je tudi za nas in za današnji svet zapisal prerok Izaija.

Da bi tudi mi vsi skupaj znali za Božič in v novem letu 1991 poslušati njegove čudovite nasvete, da bi v njem našli svojo življenjsko moč, da bi znali živeti v njegovi očetovski ljubezni in da bi bilo vse naše življenje in življenje vseh ljudi prepojeno z božjim mirom, je najino voščilo, ki vam ga pošiljava za letošnji Božič in Novo leto.

Kar precejkrat sva vam že pisala izpod ostankov tropskih gozdov, kjer sonce še vedno neusmiljeno pripeka tudi za Božič. Oba sva namreč že zajadrata v drugo desetletje najinega bivanja nedaleč od ekvatorja, kjer se Božič drugače doživlja kot v Sloveniji.

Marsikaj sva v tem času doživela. Drugi del letošnjega leta pa je bil za naju še nekaj posebnega.

Kot večina že veste, sva v maju prišla v župnijo Meadji, v novo škofijo San Pedro in tu začela skupaj delati.

Priti v novo župnijo, ki jo je treba šele ustanoviti, pomeni gotovo zanimivost, kjer se ponuja veliko možnosti za različna dela, kjer človek prihaja do novih odkritij in kjer človeka pričakujejo najrazličnejša presenečenja.

Z vsem tem sva bila in sva še krepko postrežena.

Sem sva prišla z zavestjo, da sva poslana oznanjat tem ljudem Jezusov evangelij in se, kolikor je bilo mogoče, takoj posvetila temu delu.

Obenem je bilo treba zgraditi hišo za stanovanje in delo. Tudi tu je bilo vložena veliko truda, veliko

Tudi Katoliški glas gre v novo leto. Kakor vidite, je prenovljen po svoji zunanosti, ne pa po svoji usmerjenosti. Od svoje ustanovitve leta 1949 je ostal zvest svojim smernicam in svojemu poslanstvu: Gojiti povezanost slovenskih bralcev in prijateljev s Cerkvijo in biti glasnik naših krajevnih cerkvenih skupnosti v obeh škofijah, goriški in tržaški. To smo napovedali pred 41 leti in temu smo ostali zvesti ter hočemo ostati zvesti.

Ni dolgo tega, kar je neki znanez vprašal: »Sedaj, ko je komunizem propadel, kakšno poslanstvo naj še ima Katoliški glas?« Znancu sem se nasmehnil. »Naš list je res večkrat odkrival zbote v komunističnem nauku in obsor-

Zimska pokrajina

skrbi in dela. Pa tudi veliko darov, ki ste nama jih mnogi izmed vas poslali. Ponovno se vam za vašo velikodušnost iz srca zahvaljujemo.

Hiša je sedaj končana. Služi svemu namenu in je v ponos kristjanom, ki so zanjo veliko prispevali, in v ponos vsemu mestu.

Seveda bo treba misliti tudi na gradnjo župnijske cerkve. Toda to bo še bolj resna zadeva in zaenkrat še ne vemo, kako bi se je lotili.

Trenutno mašujemo v leseni baraki, ki je po zunanem izgledu vse prej kot cerkev. Pa še veliko premajhna je, da bi lahko vanjo šli vsi, ki pridejo ob nedeljah k maši.

Do Božiča bova že drugi obiskala skoraj vse krščanske skupnosti po vaseh naše župnije in teh je trenutno 76. Verjetno se jih bo še kaj ustanovilo. Do najbolj oddaljene je 120 km. Imela sva tudi nekaj tečajev za naše »katehiste«. In prav tu bo treba veliko delati.

Čeprav nisva nova na afriških tleh, ali pa morda prav zato, s časom vedno bolj, in znova in znova, odkrivava, koliko je tukaj revščine. Ne samo materialne, ki je gotovo kar precejšnja, če primerjamo tukajšnje življenje z evropskim, ampak predvsem človeške in duhovne revščine. In vedno bolj prihajava do prepričanja, da je vsaj v teh krajih človeška in duhovna revščina vir materialne.

Prepričana sva, da je misijonarjevo delo pri nas v tem, da bi ljudem pomagal, da bi se odprli temu bogastvu, ki jim ga Bog v posebno veliki meri ponuja prav v krščanstvu.

Zato je kljub, včasih žalostnemu stanju, v katerem živimo, naše življenje polno upanja. Posebno še v božičnem času, ko prihaja k nam angelovo sporočilo: »Ne bojte se, zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo...«

Mi pa bi danes rekli: »...ki bo za vsa ljudstva...«

Lep božični pozdrav!

KATO LIŠKI GLAS v letu 1991

jal krivice, ki so se vršile v imenu te ideologije, vendar je njegovo poslanstvo mnogo večje in obsežnejše. Katoliški glas ni bil nikoli politično glasilo, je pa obveščal svoje bralce tudi o političnem dogajanju pri nas, v Jugoslaviji in po svetu. List hoče ostati katoliški tednik, ki obvešča zlasti o verskem življenju in prosvetnem delu slovenskih katoličanov. Poleg informacije je naše poslanstvo tudi formacija, oblikovanje kristjanov za današnji čas.

Spremembe na tržaškem radiu

S ponedeljkom, 17. decembra je zapustil službo na tržaškem radiu in nastopil pokoj dr. Dragomir Legiša. Od leta 1983 je bil namestnik glavnega urednika informativnih oddaj deželnega sedeža Rai-Tv in odgovoren za slovenska poročila. Služboval pa je pri tržaškem radiu od leta 1973.

Njegovo mesto pri slovenskem radiu v Trstu je prevzel Saša Rudolf, dolgoletni časnikar. Tudi naš list mu želi uspešno delo.

Pismo iz Stalingrada

Dan pred praznikom se nas je, v edini neporušeni baraki, zbralo enajst vojaških tovarišev. Povezani v tihi zbranosti, smo skupaj praznovali božični večer.

Ni bilo lahko poiskati jih v množici obupanih, dvomečih, razočaranih. Kar pa se mi je posrečilo jih doseči, so se odzvali z veselimi srcem. Bila je to edinstvena skupnost, čisto posebne vrste, pripravljena za proslavitev božjega rojstva. V širnem svetu je nešteto oltarjev, toda naš je bil med najbolj revnimi. V zaboju je bilo še nekaj topovskih granat. Danes sem zaboj prekril s sivo zelenim sukničjem mrtvega tovariša, ki sem mu prav v tej baraki zatisnil oči. Smrt sem sporočil njegovi ženi in jo v pismu, kolikor mi je bilo mogoče, skušal potolažiti. Bog naj nadnje stegne svojo roko in jo potolaži.

Svojim fantom sem prebral odlomek iz Lukovega evangelija. Nato sem v mašni daritvi posvetil trd črn kruh in jim ga, v oltarnem zakramentu, dal kot pravo Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa. O peti zapovedi jim nisem govoril, klical sem nadnje samo božjo milost in usmiljenje.

Možje so sedeli po vrečah in zabojih. Iz sestradanih, udrtih obrazov so strmele vame velike oči vprašujoče oči. Vsi so bili mladi, samo eden je imel 51 let. Hvaležen sem Bogu, če sem tista srca vsaj nekoliko ogrel s tolažbo božje besede in jih opogumil. Ob koncu smo si stisnili roke in izmenjali naslove. Dali smo si besedo in si obljubili, da se bo, kdor se bo živ vrnil iz vojne, zanimal in sporočil družinam, kako smo praznovali sveto božično noč leta 1942.

Bog naj čuva nad vami, ljubljeni starši. Noč je že in vsak skrbi, da uredi svoj dom za praznike. Mi stopamo v ta večer in v to noč dobro pripravljene, če tako hoče Gospod vesolja. Naš pogled pa se ne usmerja v noč brez konca. Svoje življenje polagamo v božje roke. On naj nam bo milostljiv, ko bo prišla naša ura.

To pismo je vzeto iz knjige »Le ultime lettere da Stalingrado« (Einaudi). Ko je zadnje letalo zapustilo Stalingrad, je iz glavnega štaba prišel Führerjev ukaz, da se zaplenijo vsa pisma nemških vojakov. Bilo je leto 1943; zaplenjenih je bilo 7 vreč, 7 stotov pisem, iz katerih je Hitler hotel spoznati, kakšno je »duševno stanje« vojakov. Toda pisma niso puščala dvoma o poraznem stanju. Kako bi mogla? »Nesmiselna žrtev umirajočih armad, kjer noč in dan gori in se vse naokrog ruši in podira,« komu še kaj koristi?

F.V.

četudi so to storili vsi drugi časopisi. Tega nismo storili v želji, da pridemo naproti naročnikom, ki bi višjo naročnino težko zmogli. Vsi pa vemo, kako draginja raste iz meseca v mesec in z njo tudi stroški. Zato prosimo tiste naročnike, ki zmorejo, da Katoliški glas podpirajo s prostovoljnimi darovi. Dolej je bilo med darovalci največ starejših.

Obljubljamo, da se bomo vedno trudili, da bi list vedno boljše izpolnjeval svoje naloge. Dokler nas bodo bralci podpirali, bomo pri listu ostali zvesti Slomškovim besedam: »Sveta vera bodi vam luč, materina beseda bodi vam ključ do zveličavne omike.«

UREDNIŠTVO

Jubilejna zborovska revija ZCPZ v Trstu Božični koncert na Opčinah

V nedeljo, 16. decembra je bil za Zvezo cerkvenih pevskih zborov svečan dan, ker je praznovala 25-letnico svoje zborovske revije. V tem času je bilo izdelanih mnogo načrtov, uredniških veliko pobud, da bi gojili in spodbujali lepo zborovsko petje.

Poleg občasnih in manjših nastopov je pet večjih pobud, ki so postale tradicionalne: božični koncert združenih zborov ali množičnega zbora iz pevcev raznih zborov na začetku januarja, revija otroških in mladinskih zborov Pesem mladih v drugi polovici marca, koncert cerkvenih pesmi po Veliki noči, pevski seminar sredi avgusta in jesenska zborovska revija. Ta se je z leti razvila v kvalitetno umetniško storitev.

Prav zadnji čas pa njena raven upada. Bojim se, da je ta pojav pokazatelj splošnega stanja zborovskega petja pri nas. Sicer pa z zbori je kakor z letinami: dobrim sledijo manj dobre, a tudi obratno.

Jubilejnemu prazniku je dala poseben pečat podelitev priznanj zborom, ki so na zborovski reviji sodelovali dvajset ali večkrat. Priznanje so prejeli: moški zbor Fantje izpod Grmade, mešani zbor Sveti Jernej z Opčin, mešani zbor Mačkolje, zbor Novega sv. Antona in rojanski cerkveni zbor.

NASTOJAJOČI ZBORI

PRVI DEL

Letošnje, jubilejno revijo ZCPZ je odprl prvonagrajeni zbor Fantov izpod Grmade, nekaj poklicni zbor, ker polno opravlja svoje zborovske naloge, je vedno razpoložljiv in vedno lepo in dostojno izvede svoj spored. Pod vodstvom svojega dirigenta Iva Kralja je zbor odpel Mi sekamo Zorka Hareja na besedilo Alojza Kocjančiča, Katrca v duhoviti Kernjakovi priredbi in zanosno Bucharjevo Tam, kjer pisana so polja.

Ubrano in občuteno je nato pel dekliski zbor Slovenski šopek, ki ga vodi Ljuba Smotlak. Njihov spored: Na polju sneg se beli Silvestra Mihelčiča, Tibučko kolo Albina Weingera ter Bazoviškimi junakom Zorka Hareja na besedilo Ljubke Šorli v spomin na 60-letnico tragične smrti Bazoviških junakov.

Kot tretji se je predstavil cerkveni pevski zbor iz Sv. Križa. Pod vodstvom Albina Verginelle je zapel Adamičevo V sneg, Vrabčevo Sinoči me dekle je vprašalo in Vinka Krika Pogovor z domom; lepo izbran program, a nekoliko prezahteven.

Tudi naslednji dekliski zbor z Repentabra, ki ga vodi Loredana Guštin si je izbral spored nekoliko izven dometa sedanje pevske pripravljenosti, a po drugi strani ubira nova pota in se bo z vajo razvil v dober zbor. Podal je naslednje pesmi: Ballato Dine Slama, Palestrinovo Deposuit potentes ter Kellerja in Laia A Man and a Woman.

Polno življenjskega zagona je pokazal mešani zbor s Kolonkovca. Pri njihovem nastopu sta bili dve novosti: mlad dirigent Aleksander Sluga, ki je vodil novo Harejevo Ta polja, kjer je pel solo Aldo Žerjal. Janežičevo besedilo v tej skladbi obravnava boleči problem odtujevanja slovenske zemlje. Poleg omenjene je zbor pod vodstvom Dalke Šturman izvedel še ljudski Hvali Gospoda neznanega prireditelja in Sedma ura je odbila v priredbi Brede Šček.

Sledil je škedenjski mešani zbor, ki je pod vodstvom Dušana Jakomina predvajal Gobčevo Kadar sonce, Vinka Vodopivca nelahko pesem na

besedilo Antona Erjavca Na Posavju ter Pa da bi znal Srečka Kosovela in domačina iz Škednja Ivana Grbca. Zbor ni bil na reviji v najboljši formi. Toda izven tega je njegovo delovanje vredno pohvale, ker opravlja dragoceno poslanstvo na narodno ogroženem prostoru.

Prvi del zborovske revije je sklenil mešani zbor Skala iz Gropade, ki ga vodi Anastazija Purič. Zbor je pomemben in njegova vloga zanimiva, ker je strnil okoli sebe vso Gropado; pravi ljudski zbor. Podal je naslednje skladbe: Psallite Deo nostro J.S. Bacha, ljudsko v Devovi priredbi Ribce pa murč pvavajo in Vrabčevo Zdravljico, ki so jo posvetili prisotnemu avtorju Ubaldu Vrabcu, ki je nekaj dni prej praznoval 85. rojstni dan.

DRUGI DEL

Drugi del zborovske revije ZCPZ je začela dekliska pevska skupina Vesela pomlad z Opčin, ki jo vodi Franc Pohajač. Skupina je ubrano, prijetnim zvokom podala Gallusovo Pueri Haebreorum, Kosovelovo in Pirnikovo Nočno arabesko in Pastirčka Frana Gerbiča ob 150-letnici avtorjevega rojstva.

Moški zbor Novega sv. Antona razpolaga z dobrimi glasovi, ki lahko zazvenijo polno in prevzamejo poslušalca. Tokrat je dirigent predvidel še solistično točko, ki jo je izborno zapel baritonist Bojan Cerkenik v Prelovčevi Jaz bi rad rudičih rož, in noviteto Ubalda Vrabca na besedilo Ljubke Šorli V planinskem rajju, kar je odtehtalo koncertno ne preveč zavirljiv spored, ki je poleg omenjenih dveh predvideval še Kotkovo Jesu dulcis memoria.

Nonet Slomšek, ki ga vodi Savica Malalan, je učinkoval kakor diš svežine in vedrega občutja in temu primeren je bil njihov program, ki je obsegal Gobčevo Zapoimo pesem, Fabianijevo Mi smo pomlad in Kramolčevo Veselja dom na besedilo A.M. Slomška, po katerem se imenuje učni zavod, kjer pevke študirajo. Njihov nastop naj bo za zgled drugim slovenskim šolam.

Mešani zbor Mačkolje je prikazal petje, kakršno premorejo vzgojeni pevci. Dosti pevcev tega sorazmerno mladega zbora ima za seboj že pevsko kariero, kajti peli so že v otroškem in mladinskem zboru in ta dolgoletna pevska praksa se dobro pozna pri zboru. Za nastop na jubilejni reviji, kjer so bili nagajeni, so izbrali Mihelčičevo En sam majski cvet, ki je doživela krstno izvedbo,

Sredi božičnih praznikov, 28. dec. 1990, je bila v prostorih Slovenske prosvete v Trstu predstavitev pesmarice »Božične pesmi« dr. Zorka Hareja. Na večeru so spregovorili predsednik Društva slov. izobražencev Sergij Pahor, predsednica Sveta slov. organizacij Marija Ferletič in odbornik Zveze cerkvenih zborov Anton Kostnapfel. Pesmarico je predstavil Andrej Bratuž. Objavljene pesmi so izvajali zbor Fantje izpod Grmade pod vodstvom Iva Kralja, ekumenski zbor pod skladateljevim vodstvom in Dekliski zbor Devin, ki ga vodi Herman Antonič. Besedila sta brala prof. Elvi Slokar in radijski napovedovalec Gregor Pertot. Ob koncu je o svojem delu in o pobudah zanj spregovoril še skladatelj sam. Večer je bil poln tople domačnosti in je potekal v prijetnem božičnem razpoloženju.

Pesmarica obsega dvanajst pesmi,

Arničovo Veseli svatje in koroško v priredbi Sama Vremšaka Pojdam u Rute. Zbor vodi Ignac Duh.

Mešani zbor Repentabor je prvič nastopil, ker deluje le malo časa, vendar je dovolj ubrano in čisto zapel modro izbran program: Kernjakovo Rož, Podjuna, Zila, ljudsko Glejte že sonce zahaja, ki je v raznih inačicah znana na alpskem področju, in Hladnikov Večerni zvon, ki je že bolj zahtevna. Zbor vodi Tone Bedenčič.

Učinkovito je sklenil letošnje zborovsko revijo, ki jo je organizirala ZCPZ, mešani zbor Sveti Jernej z Opčin s programom vsebinsko bogatih in tehničnih skladb. Zbor je pod vodstvom Janka Bana izvajal Vrabčev Prihod na Gradnikovo besedilo, Florjančevo K tebi potujem na besedilo Neže Maurer in ljudsko v prefinjeni priredbi Marija Kogoja Stoji tam lipica, ki zahteva od pevcev veliko muzikalne in tehnične sposobnosti.

POZDRAVI

V imenu ZCPZ je na začetku revije spregovoril njen predsednik Zorko Harej, ki je podal kratko zgodovino te zborovske revije ter njen umetniški, kulturni in narodni pomen. Predsednik je tudi podeljeval plakete nagrajenim zborom po njihovem nastopu na odru.

V imenu Sveta slovenskih organizacij je pozdravila njena predsednica Marija Ferletič, ki je prikazala poslanstvo zborovskega petja, vlogo petja za rast slovenske kulture in slovenske prisotnosti na našem obmejnem prostoru.

Skupine je sproščeno in elegantno predstavljala in programe napovedovala Tamara Stanese.

ČESTITKE MINISTRA DULARJA

*Spoštovani g. Zorko Harej!
Zaradi časovne stiske in atmosfere predplebiscitnih dni, se je zgodilo, da se vašemu vabilu na koncert nisem mogel odzvati, moje naročeno vabilo pa vas očitno ni doseglo. Zato se obračam na vas po drugi poti, bolj ovinkasti poti in skušam nadomestiti zamujenost.*

Zvezi cerkvenih pevskih zborov iskreno čestitam ob srebrnem jubileju, vam osebno ter zborovodjem in pevcem in se zahvaljujem za požrtvovalno delo ter vsem skupaj želim nadaljnjih uspehov in vztrajnosti.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Ljubljana, 17.12.1990

Udeleženeec

Openski cerkvenih pevski zbor Sv. Jernej poskrbi vsako leto za najprijetnejše božično darilo, kar jih more biti. Na sam božični dan, ko smo še vsi prevzeti od toplote božičnega večera, nas vabi v domačo cerkev na koncert božičnih pesmi in nas vsakokrat preseneti z izbrano sporeda in dovršenostjo izvajanja.

Letošnji božični koncert pa je nudil številnemu občinstvu, za katero je bila cerkev vse premajhna, še nekaj več. Postal je po eni strani prav pristočno praznovanje 85. rojstnega dne priljubljenega skladatelja Ubalda Vrabca, po drugi pa slavje prijateljstva med vsemi pevci, ki se udeležujejo na Opčinah in v okolici.

Koncert je namreč potekal tako: v prvem delu se je pred oltarjem zvrstilo pet zborov s koncertom posameznih božičnih pesmi slovenskih in tujih avtorjev, drugi del sporeda pa je predstavljala veličastna Vrabčeva kantata Božični sijaj. Med enim in drugim delom koncerta je Tomaž Susič doživetje in jasno podal božično misel, ki jo je napisala Martina Repinc. Glavno sporočilo misli je bilo to, da bi bilo prav, da bi vsaj o božičnem času znali spet razdajati svojo ljubezen in čutiti z drugimi, kot smo to znali, ko smo bili še otroci. Celoten spored je povezovala Maja Lapornik.

Pa si še malo podrobneje oglejmo sam koncert. Kot prvi so nastopili pevci zborov Vesela pomlad in sicer kot mladinski pevski zbor, kot dekliski zbor in dekliska skupina in v vsaki izmed teh zasedb zapeli po dve pesmi. Nazadnje so se vsi trije združili in zapeli rusko božično Mir vam dajem. Kot ponavadi je tudi tokrat dirigent Franc Pohajač svoje zbere pripeljal do zelo kvalitetne izvedbe vseh pesmi, vendar pa je poslušalce še posebno navdušila Adeste fideles v izvedbi dekliske skupine.

Sledil je nastop mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor, ki je pod vodstvom Matjaža Ščeka zapel eno Gallusovo pesem, Resonet in laudibus, eno tradicionalno angleško ter en ameriški spiritual. Njihovo petje je učinkovalo sveže in moderno, a obenem ubrano in dovršeno.

Prvi del koncerta je zaključil domači zbor, ki je pod vodstvom Janka Bana zapel tri slovenske klasične pesmi. Ubrano petje zbora so požlahtnili solo vložki Marte Fabris. Na orgle pa je koncert spremljal Ivan Milič.

Pravo doživetje za vse gledalce oz. poslušalce pa je bil drugi del koncerta, kantata Božični sijaj, ki so jo iz-

vajali vsi zbori, ki so nastopali v prvem delu koncerta, ter še moški in ženski pevski zbor Tabor ob instrumentalni spremljavi flavte (Martina Ozbič), klarineta (Igor Košuta), roga (Zoran Lupinc) in fagota (Francesco Furlanich). Dirigent pa je bil Janko Ban. Najbrž je sorazmerno majhen ambient, številna zbrana in pozorna publika, prisotnost obeh avtorjev (besedilo za kantato je napisal pesnik Vinko Beličič) vplivala, da je ta skladba izzvenela res v svoji popolnosti in predvsem z vsem svojim emotivnim nabojem, ki ga v prejšnjih izvedbah nismo opazili.

L.S.

Priznanje pisatelju Borisu Pahorju

Predsednik slovenskega Izvršnega sveta Lojze Peterle je v Ljubljani podelil posebno priznanje Borisu Pahorju, pisatelju, publicistu in dolgoletnemu uredniku revije Zaliv za njegov izjemen prispevek k utrjevanju slovenske zavesti in slovenskosti nasploh, prispevek, ki je bil tržaškemu pisatelju dolga leta s strani prejšnje oblasti zanikan. Predsednik Peterle se je pisatelju »mesta v zalivu«, kot ga radi nekateri imenujejo, in človeku, ki mu je bila vedno proti vsem diktaturam in zagovorniku političnega pluralizma, opravičil za vsa zla dejanja, ki so mu bila storjena pod prejšnjo slovensko oblastjo, ko so bila njegova dela prepovedana pri nas.

Tudi Krk se je poklonil Antonu Mahničju

Lani so se v Sloveniku spomnili škofa Antona Mahničja na posebnem simpoziju. Letos so pred prazniki podoben simpozij imeli v njegovem škofijskem sedežu na Krku. Na simpoziju so bili ne predavatelji Hrvatje, tako cerkveni možje kot laiki in zastopniki civilnih oblasti. Ob koncu simpozija so ulico, ki vodi h katedrali, poimenovali po Antonu Mahničju.

poseben način velja za zamejski svet, saj nas kultura ne samo bogati, ampak ohranja našo samobitnost. Predstavitveni večer je označil kot praznik duha in njegove ustvarjalne sile. Prikazal je glavne značilnosti Harejevega glasbenega sloga in se ustavil zlasti pri skladbah Ta noč je sveta noč, Božična hvalnica, Božična noč, Svetonočna, Božični zaton, Nocoj, nocoj in Slava Bogu.

Poudaril je, da božična zborovska glasba veliko dolguje tekstu, in v tej zvezi dodal, da se Harejeva glasbena fraza vedno lepo sklada z besedilom. S Schumannovo mislijo, da »brez navdušenja v umetnosti ni velikih uspehov«, je izrazil prepričanje, da je tudi našega skladatelja vodilo ustvarjalno navdušenje, ki je sad idealizma in ljubezni do glasbe. Sklenil je z željo, »da bi naši zbori radi segali po tej novi zbirki ter ji vdahnili življenje in srčni utrip«.

I.B.

Božične pesmi Zorka Hareja

pet za mešani, tri za moški in štiri za ženski zbor. Med njimi so štiri priredbe. Skladatelj je uglasbil besedila L. Šorli, S. Janežiča, K. Široka, S. Martelanca, S. Sardenka in M. Opeke. Pri prvi in tretji pesmi avtor besedila ni naveden, pri sedmi in deveti gre za staro ljudsko besedilo, za zadnjo skladbo v pesmarici pa je skladatelj uporabil odlomek iz Lukovega evangelija. Najpogostejši motiv je skrivnost svete noči, v dveh primerih pa novo leto oz. Sveti Trije kralji.

Iz avtorjeve spremne besede je razvidno, da so skladbe nastale ob božičnih koncertih, ki jih Zveza cerkvenih pevskih zborov redno prireja od leta 1964. Na teh koncertih so zbori izvajali tudi nove pesmi. Tako

je Zveza že leta 1968 izdala pesmarico »Sveta noč«.

Pravkar izšle Harejeve pesmi so nastale pozneje, nekatere po naročilu. Vse so bile že izvedene, vendar so bili nekateri originali za objavo popravljeni in izpopolnjeni. Avtor pravilno označuje svojo zbirko kot »dokument časa, delovanja ZCPZ in prizadevanja posameznika«. Pesmarico je izdala Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta, založil jo je Svet slovenskih organizacij, kompjutersko notografiral in tiskal pa Andrea Pini (Trst).

Prof. Bratuž je v svojem govoru poudaril pomen vsakega novega izvirnega dela za kulturno zakladnico nekega naroda oz. skupnosti. To na

KATOLIŠKO TISKOVNO DRUŠTVO

Katoliški glas

Goriška Mohorjeva družba

Pastirček

Mladika

Dom

*Voščijo v letu Gospodovem 1991
obilo božjega blagoslova in miru
naročnikom, bralcem
in vsem ljudem dobre volje!*

Goriška božičnica

Božičnice so danes že zelo številne, pred prazniki in med prazniki, toda najstarejša je v goriški stolnici in je nastala na pobudo prof. M. Fileja. Za sabo ima torej že zelo dolgo tradicijo in tudi razvoj, v bistvu je pa ohranila svoj značaj in svoj pomen: nastop nekaterih zborov z božičnimi melodijami, primerno božično mislijo, zahvalno pesmijo ter petimi litanijami Matere božje.

Tako je bilo v goriški stolnici tudi to pot na praznik sv. Štefana. Nastopilo je pet zborov: mladinski cerkveni zbor Štandrež, ki poje v domači cerkvi vsako nedeljo in praznik (E. Chiabai); moški zbor Štmaver, ki smo ga letos slišali tudi pri polnočnici po tržaškem radiu (G. Devetak); dekliški zbor Alenka iz Števerjana, ki ga vedno radi poslušamo (Anka Černic); mešani zbor iz Podgore, ki se v zadnjem času zelo uveljavlja (dr. M. Špacapan); zaključil je mešani

zbor Rupa-Peč, star znanec na goriški božičnici (Z. Klanjšček). Nekateri zbori so peli pred oltarjem, drugi na koru. Na orgle so spremljali Herman Srebrnič, Lucija Valentinčič in Lojzka Bratuž; povezoval je Franko Žerjal.

Božično misel je to pot povedala prof. Verena Koršič Zorn, ki je za praznike z družino prišla iz Pariza. Začela je: »Božični čas je čas veselja, veselje pa se večkrat izlije v pesem, v petje. Če sežemo — niti ne pregloboko — v slovensko narodno zakladnico, lahko takoj ocenimo, kaj je Slovincem pomenil Božič: priprava nanj se je raztegnila od Vseh svetih pa tja do praznika samega. In kaj je bilo lepšega od pesmi, ki so spremljale vse bogato notranje in zunanje pričakovanje samega Gospodovega rojstva? Delček te tradicije se vsako leto znova uteleša v koncertu božičnih pesmi prav tu, v središču

mesta, v katerem smo Slovenci s svojo prisotnostjo že stoletja oblikovali kulturno podobo Goriške.«

Ob koncu je še razmišljala: »Danes pojejo isto božično pesem, kot mi tu, Slovenci v domovini, v evropskih državah, v Kanadi, pod Južnim križem in še kje, mogoče z enakimi prošnjami in željami, izproženimi v isto smer, v iskanje iste harmonije, naravnane proti večnemu Glasbeniku. Kot išče skladatelj pravšnje tone, tako si mi skušajmo uglaševati strune življenja, da si sestavimo melodijo, v kateri razglasje ne bo imelo bivanjske pravice. Naj nam bo pesem, danes se posebno prelepa slovenska božična pesem, tisti posrednik v iskanju notranje melodije, ki uravnava našo pot k večni Melodiji, k Bogu.«

Po nastopih zborov so duhovniki izpostavili Najsvetejše in zapeli litanije Matere božje. Tudi duhovniški zbor je bil uglašen in zato tudi odpevi vse cerkve mogočni. Posebno slovesna je bila zahvalna pesem.

(r+r)

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST
vabi na

BOŽIČNI KONCERT

v nedeljo, 13. januarja ob 16. uri
v stolnici sv. Justa v Trstu

GORIŠKO PASTORALNO PODROČJE
vabi na

15. BOŽIČNICO

v nedeljo, 13. januarja ob 15. uri
na Mirenskem Gradu

Sodelujejo: otroški zbori iz Dornberka, s Kapele, iz Nove Gorice in Solkana, mladinski zbor s Kapele, moška zbor Fantje treh vasi in Novega sv. Antona iz Trsta, mešani zbori iz Bilj, Branika, s Kapele in dva zbor iz Sempetra, združeni mešano-mladinski zbor iz Nove Gorice in združeni mešani zbor Miren-Rupa-Peč. Med sv. mašo združeno petje mešanih odraslih zborov.

Tatjana in Marijana je razveselilo rojstvo male

NEŽE

Iskreno čestitajo Peter, Tomaž in naše uredništvo.

SREČNO NOVO LETO 1991

KMEČKA BANKA - GORICA

KMEČKO-DELAVSKA
POSJOJILNICA V SOVODNJAH

KMEČKO-OBRTNA HRANILNICA
V DOBERDOBU

POSJOJILNICA OPČINE

HRANILNICA IN POSJOJILNICA
NABREŽINA

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
d.d. - TRST

Italijanska politika

(nadaljevanje s 1. str.)

ne roke dela. Vmes še zamenjava na vrhu britanske politike, ko se je v ul. Downing Street št. 10 (tradicionalna rezidenca angleškega premiera) nastanil namesto »železne dame« Thatcherjeve novi predsednik John Major. Vseskozi je bilo potem delovne EGS vse tja do decembarskega rimskega vrha označeno prav po protagonizmu italijanske diplomacije in politike. Sedaj je Italijo za šest mesecev zamenjal Luksemburg.

Je pa poleg te morda vsaj na zunanaj najvidnejše podobe v delovanju rimske vlade še veliko drugih, morda bolj notranje političnih, a zato nič manj zapletenih in včasih razburljivih tem. Afera »Gladio«, odkrivanje zarotniških dejavnosti izpred skoraj trideset let nazaj, institucionalni problemi in načrti zadevnih reform, mafija in kriminalnost — vse to in še kaj drugega je bilo stalno (in je še danes) na krožniku vsakodnevnih političnih razprav in polemik. Pa ne nazadnje vloga in posegi predsednika republike na različna področja državnega življenja s polemikami, ki so potem nastale.

NOVOLETNA POSLANICA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Že ustaljena je tradicija, da predsednik republike vsak silvesterski večer prebere svojo poslanico državljanom in jim zaželi srečno novo leto. Prav tako pa tudi pretrese položaj v starem letu in analizira glavna politična in socialna vprašanja. Tudi pri teh poslanicah so seveda razlike, ki so pač odvisne od osebnosti trenutnih predsednikov. Predsednik Pertini je npr. bolj kramljal in s pipo v rokah zelo spontano in nepričakovano iznašal svoje misli in poglede. Sedanji predsednik (in recimo še prej Leone) se gotovo kaže v drugačni luči in pozna se mu, da je izkušen pravnik.

Vsekakor je predsedniška poslanica vedno deležna velike pozornosti, čeprav pade na večer, ki je morda bolj primeren za odpiranje šampanjca ali silvesterskih priprav.

Letošnja poslanica je že prej precej odmevala v vsedravnem tisku. Milanski Il Giornale je isti dan objavil uvodnik svojega glavnega urednika Indra Montanellija pod naslovom »Sarò breve«, v katerem skuša že vnaprej zaobjeti vodilne misli predsednikovega nagovora, včasih tudi z močno ironičnim pristopom. Podobno tudi odmevi po novem letu. Politični komentarji pa so bili v glavnem pozitivni. To še zlasti s strani predstavnikov vladnih strank.

Cossiga je v svojem zadnjem novoletnem nagovoru obširno pregledal sedanji položaj v državi. Začel je z omembo »vetra svobode«, ki je zavel od vzhoda in prinesel demokracijo v večino nekdanjih komunističnih držav. Pri tem je tudi navezal svoje besede na sedanji proces evropske integracije in na zadnje italijansko polletje v vodstvu EGS.

Nadalje se je predsednik zaustavil ob kritičnem notranjem položaju. Posebej je vladalo zanimanje za zadevo »Gladio«, ki jo je Cossiga omenil sicer izven uradnega govora (viden je bil poseben list, ki ga je potegnili iz žepa) in pri tem ponovno opravičil njegovo »zakonitost«. Predsednik je še pohvalil vlado za njen trud, posebej pri zadnjem evropskem predsedništvu.

NAČRT »SOLO«

Med zadevami, ki danes še posebej razburjajo italijansko javnost, tisk in sploh politične kroge v državi,

vi, je razprava ob zadevi, ki je morda sorodna z zadevo »Gladio«. Gre za poseben načrt, znan pod imenom »Solo«, ki izhaja v glavnem iz leta 1964. V tistem obdobju je prišlo do prve Morove levosredinske vlade v Italiji in s tem do določene obrata v politični praksi. Razni krogi, posebej desničarski in vojaški, so bili ob tem kar precej zaskrbljeni. Vprašljivo pa je, če je bila taka zaskrbljenost upravičena. Še bolj vprašljivi pa so bili določeni načrti, po katerih naj bi se vse to preprečilo.

Eden glavnih je bil prav »Piano Solo« (na žalost ni šlo za klavirski solo!), ki mu je botroval takratni poveljnik orožnikov gen. De Lorenzo. Po tem načrtu naj bi prišlo do pravega državnega udara, čeprav so kasneje zlasti prizadeti krogi to zanikali. Danes so ves material o tem že objavili, podrobnosti pa bodo v kratkem na razpolago parlamentu. Šlo naj bi za zasedbe ključnih postojank (prefektur, radijskih postaj, strankinih sedežev — posebej levičarskih, glavnih časopisov opozicije itd.).

Pri tem je obstajal tudi konkreten načrt za deportacijo 731 političnih nasprotnikov na Sardinijo (otoki so bili za podobne namene v navadi že pod črnim režimom...). De Lorenzo je baje imel na razpolago okoli 20 tisoč orožnikov (v Rimu je bila za to zadolžena divizija Podgora!). Razne so tudi govorice o bolj ali manj prikriti podpori Kvirinala (takrat je bil predsednik republike Segni), kamor je general rad hodil.

Veliko je še raznih podrobnosti o takratnih vodilnih politikih in njihovi domnevni vpletenosti. Na drugi strani pa še odkritja o stalnem nadziranju tajne službe SIFAR prav tako vodilnih političnih osebnosti in njih oznakah. Torej prava policijska kontrola nad političnim delovanjem demokratične države — čeprav državna policija pri tem ni imela besede, saj je šlo v glavnem za namere orožniškega poveljstva.

Po skoraj tridesetih letih se zdijo danes podobne zarotniške namere skoraj tragikomične. Spominjajo lahko bolj na južnoameriške generale in vojaške enote kot na moderno evropsko državo, kot je iz odporništv nastala italijanska demokratična republika.

Ne vemo, kaj bi se tudi zgodilo slovenski manjšini, ki je bila verjetno osumljena če že ne protidravnega delovanja, vsaj politične neloyalnosti in zato element destabilizacije. O vsem tem je vredno razmišljati tudi na pragu tretjega tisočletja, ko se nam kaže kot cilj nova združena Evropa — kot skupni dom, kot konkretno udejanjenje avtonomij in deželnih ter narodnostnih realnosti.

Zato smo lahko zadovoljni, da se polpretekle zarotniške namere niso uresničile in da je kljub pomanjkljivosti le ostala svoboda in demokracija kot osnova socialnega reda in sožitja.

Spectator

OBVESTILA

Ronke. Tradicionalni božični koncert, ki ga organizirajo Slovenci v Laškem, bo v nedeljo 20. jan. ob 15.30 (po litanijah) v cerkvi sv. Lovrenca. Pel bo mešani zbor Rupa-Peč, ki ga vodi Zdravko Klanjšček. Na orgle bo spremljala prof. L. Bratuž.

Goriška občina obvešča, da bodo odvažali smeti od 6.30 dalje in ne od 7. ure, kot doslej. To pa zato, ker je upepeljevalnik v Sovodnjah v popravilu in morajo odpadke voziti v Corno di Rosazzo.

SSG - Trst uprizori v Kult. domu v Trstu igro Davida Pownalla »Mojsirska lekcija« (režija Mario Uršič) v četrtek 10. jan. ob 16. uri, red H in v petek 11. jan. ob 16. uri, red I.

RAZSTAVA JASLIC

v župnijski dvorani v Nabrežini
od 6. do 13. januarja
od 15. do 19. ure

Sožalje

Župnijski pastoralni in gospodarski svet Sv. Jerneja na Opčinah skupaj z župnikom izrekata globoko in prijateljsko sožalje tajnici gđc. Berti Vremec in vsem njenim ob smrti mame Angele. Tihomolijo. Želijo tolažbe.

Sožalje

ZCPZ iz Trsta izraža krščansko sožalje svoji odbornici Berti Vremec ob smrti ljubljene mame.

Srbija ruši denarni sistem Jugoslavije

Srbsko gospodarstvo je na psu; banke prazne. Beograjska vlada si je pomagala tako, da je skrivaj tiskala dinarje, ter z njimi podprla banke in podjetja. Zadeva je prišla na dan, saj gre pravzaprav za goljufijo.

Ljubljana in Zagreb sta ogorčeno reagirala. Slovenska vlada je v sklenila, da bo sama pobirala carino in drugo, kar se je do sedaj stekalo v Beograd. Trgovcem je svetovala, naj s Srbijo trgujejo le proti gotovemu plačilu.

TRST

Župnijska cerkev v Zgoniku prosi za pomoč

Streha nad zakristijo je bila nujno potrebna popravila, ker je močno puščala. A mislili smo, da ne bo treba drugega kakor luknje zamašiti. Potem so pa delavci odkrili, da so tudi tramovi vsi gnili, da bo treba novih. Štirje delavci so delali dober teden, stroški pa znašajo 7.750.000 lir. K temu je prišel še račun za popravilo ure v zvoniku, 570.000 lir. Rednih dogodkov pa cerkev nima drugih kot nedeljske nabirke, ki znašajo povprečno 40.000 lir na nedeljo. Nekoliko več znašajo one ob porokah in pogrebih. Cerkev ima res tudi zemljišča in trenutno 15 najemnikov. Letne najemnine vseh pa znašajo komaj toliko, kot nabirka na pokopališču na dan vernih duš. S takimi dohodki bi cerkev tolikim stroškom ne bila prav kmalu kos.

Prosimo torej za pomoč. Darove lahko pošiljate ali na upravo Katoliškega glasa ali pa na župnijski urad Zgonik.

ŽUPNIK

Radijski oder
in

Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu (pod pokroviteljstvom Sveta slovenskih organizacij) vabi na

SREČANJA NA VRVICAH

pet ur sanj z lutkami

13. januarja

Lutkovno gledal. Ljubljana

Svetlana Makarovič

KORENČKOV PALČEK

Prva predstava ob 15. uri je namenjena zlasti otrokom, druga predstava ob 17. uri za ostalo publiko.

Zahvala

Ob XIV. reviji božičnih pesmi, ki je bila v Nabrežini 6. januarja se iskreno zahvaljujemo cerkvenemu pevskemu zboru iz Vrhpolja pri Vipavi, kakor tudi tamkajšnjemu župniku Jožku Bercetu in dirigentki ge. Furlan.

SKUPNO TRŽAŠKO ROMANJE IN POTOVANJE

Letošnje skupno tržaško romanje in potovanje v začetku julija bo na Češko in Slovaško. Potovalo se bo z udobnimi avtobusi. Program je bogat: Dunaj, Bratislava, grob sv. Metoda na Velehradu, Brno, Praga in še kak drugi kraj na Češkem. Obvezen osebni ali skupni potni list. V pripravi je podroben program potovanja in bo navedena tudi cena. Kdor se zanima, se že lahko vpiše pri svojem dušnem pastirju. Ob vpisu naj da na račun 200.000 lir. Za pojasnila se obračajte na g. Jožeta Kunčiča (tel. 040/220332) ali na g. Stanka Zorka (tel. 040/414646).

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

Razlogi za vztrajanje

Takoj prve dni novega leta (točnejše 2. in 3. januarja) sta celovška Katoliška prosveta in Referat za izobražence vabila v Tinje na srečanje. Kljub učenim naslovom se je zbralo lepo število poslušalcev. Sicer pa tokrat niso toliko pritegovale teme kot predavatelji sami.

Prvi dan je o »Kongresni misli« (nastanek in razvoj Svetovnega slovenskega kongresa — ki bo konec julija v Ljubljani in katerega pobudnik je bil Vinko Ošlak, javnosti pa so ga predstavili leta 1988, dva dni po Janševi aretaciji) govorila filozofinja, urednica Nove revije, pobudnica narodne sprave Spomenka Hribar, ki je v Tinjah predavala že leta 1985, ko je še skoraj nihče ni vabil na pogovor. Predstavila je svoje življenje, ki je do 30. leta starosti bilo pravzaprav prazno in enostransko, govorila je o ideji kongresa (ki naj bi povezal Slovence po vsem svetu, jih prebudil iz zaspanosti in rešil propada), pa tudi o sedanjem slovenskem stanju in naporih nove vlade, ki ji mnogi očitajo počasnost in neiz-

kušenost (le kje naj bi jo dobili, ko so politiko 45 let dirigirali drugi?).

Med poslušalci so bili prvi dan med drugim ljubljanski župan inž. Strgar, dva poslanca slovenskega parlamenta, izseljenki duhovnik dr. Zdešar, Ivo Jevnikar iz Trsta in drugi.

Popoldne je Vinko Ošlak v svojem predavanju spraševal »Kdo mi pove, kaj sem«, zvečer pa je bilo odprtje razstave slik p. Marka Rupnika, kjer je govoril dr. Sedej, pevsko spremljavo pa je imel oktet »Suha«.

Naslednji dan je p. Rupnik predaval na temo »Narodna zvestoba iz Sv. pisma in iz nauka katoliške vere«. Že njegova pridiga med jutranjo mašo je bila doživetje, predavanje pa je obogatilo prav vsakega navzočega. Popoldne (ko je bil med poslušalci tudi slovenski minister za šolstvo) je s svojim nastopom in znanjem prav vse očarala dr. Alenka Rebula-Tuta, ki je imela sicer zapleten naslov predavanja — »Psihopatologija identitetne stabilnosti« — v resnici pa je povedala toliko globokega in prepričljivega o spravi, svobodi in ustvarjalnosti (ki nam tolikrat manjka oz. jo uporabljamo za nepomembne stvari), da bi jo morala slišati cela Slovenija in tudi njen parlament. Takih mladih ljudi — in žena — potrebujemo Slovenci, da se bomo iz svoje trpeče države končno postavili v enakopravno, pogumno držo in postali narod, ki je skupnost vsakega posameznika in ne le tistih, ki nas vodijo in od katerih vse pričakujemo — sami pa še s prstom ne mignemo. Po eno in pol urnem predavanju je sledila zanimiva debata, ki bi trajala še cel večer, če ne bi bila na sporedu še večerja in zaključek.

Takih srečanj bi bilo potrebno še več, predvsem pa bi morala zajeti večje število Korošcev. Zaenkrat pa je lahko vsem, ki niso prišli v Tinje, žal.

R.B.

Spored od 13. do 19. januarja 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Hamlet, kraljevič danski«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec. 12.30 Orkestralna glasba. 14.10 Slike iz zakonske idilike. 14.40 V studiu z vami. 15.30 Šport in glasba. 17.00 Prenosi z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Življenje onkraj življenja. 8.40 Valčki in polke. 9.10 Instrumentalni solisti. 9.30 Doživljati umetnost. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.00 Utrip mesta. 12.20 Revija ZCPZ iz Trsta. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Naravoslovje malo drugače. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Aladinova svetilka. 17.40 Mladi val.

Torek: 8.10 Odprti prostor. 9.30 Ženska v ospredju. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.00 Starost danes. 12.40 Revija ZCPZ iz Trsta. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Pesniške podobe. 17.40 Mladi val.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec. 9.15 Slike iz zakonske idilike. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.00 Govorica telesa. 12.40 Revija ZCPZ iz Trsta. 13.25 in 14.10 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Slov. literatura na stičišču z italijanskim svetom. 17.30 Mladi val.

Četrtek: 8.10 Spomini Henrika Tume. 8.40 Priljubljene melodije. 9.30 Misleci sodobnega časa. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.40 Revija ZCPZ v Trstu. 14.10 Dvignjena zavesa. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Četrtekova srečanja. 17.40 Mladi val.

Petek: 8.10 Aladinova svetilka. 9.30 Odkod naša imena. 9.45 Priljubljene melodije. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.00 Iz filmskega sveta. 12.40 Revija ZCPZ iz Trsta. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Kulturni dogodki. 17.40 Mladi val.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.30 Strmeče uho. 10.10 Koncert. 11.30 Bevk, Kaplan Martin Čedermac. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 Revija ZCPZ v Trstu. 14.10 Nediški zvon. 14.50 Mali pevci. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Odprti prostor. 18.00 Pirandello-Rode: »Granellova hiša«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Tedem«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177
poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglaš in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

ZAHVALA

Ni več naše nepozabne mame in none

Angele Sosič vd. Vremec

Po pogrebu, ganjeni ob tolikih izrazih sočutja in tolažbe, se toplo zahvaljujemo vsem, ki so našo drago mamo na kateri koli način počastili

Družine Vremec, Susič in Sabba

Opčine, 22. decembra 1990

DAROV

Za Katoliški glas: Ela Schart 20.000; Jolanda Devetti 20.000; Stanko Kavalari, Francija 62.000; Bazovica 50.000; N. N. 20.000; Tereza Srebrnič v spomin na pok. prijatelje in znance 200.000; Herman Jazbec 55.000; Angela Mavrenčič 29.000; ACM - Trst 50.000; Danila in Milena Poženel namesto cvetja na grob Angele Vremec 15.000 lir.

Za sklad Katoliškega glasa: nečakinja Irenka v počastitev spomina msgr. dr. Mirka Brumata 200.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: Fani v spomin na Remigija 55.000 lir.

Za novi skavtski sedež: N. N. 55.000; vod Sov 100.000; nečaki pok. Felicite Humar 50.000 lir.

Za župnijo sv. Ivana v Gorici: Frančiška Jurman 50.000; druž. Kogoj v spomin Marije Bregant 50.000 lir.

Za Katoliški dom: Ivo Devetak 10.000; C. S. 100 dolarjev.

Za CPZ Sv. Jernej na Opčinah: druž. Bratuž v spomin na pok. Lava Bitežnika 100.000; Nada Sosič v spomin na Angelo Vremec 30.000; Marija in Ivanka Sosič v spomin na Angelo Vremec 20.000; Anica Vidali v spomin na Angelo Vremec 30.000; namesto cvetja na grob Angele Vremec darujejo: Francka in Guido Vremec 50.000; Justina in Anica Danu 30.000; Danila, Valerija, Imelda in Stana Žerjal 80.000; Netka Škerlavaj 25.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Vojko Petaros v spomin na hčerkico Tamaro 50.000; druž. Sosič 25.000; Ana Sosič namesto cvetja na grob Angele Vremec 15.000; Sonja Senčar 100.000; Nada in Silvo Malalan v spomin na teto Neto Fredotovo 15.000; CPZ sv. Jerneja z Opčin namesto cvetja na grob Lavka Bitežnika za popravilo orgel domače cerkve 290.000; CPZ sv. Jerneja z Opčin namesto cvetja na grob Angele Vremec za popravilo orgel domače cerkve 195.000; vnuka Ivo in Mira namesto cvetja na grob Angele Vremec 40.000; vnuka Irene in Martin namesto cvetja na grob Angele Vremec za popravilo orgel 30.000; Ivanka Fabjan v spomin na moža Franca in sorodnike 50.000; Justina Luin 40.000; Zora Ban v spomin na moža Jožeta 50.000; Lojzka Furlan 20.000; Lado in Marija Bratoš ob zlati poroki 50.000; Maria Pesle 100.000; Kristina Grgič za »ofer« 20.000; Ljudmila Hrovatin v spomin na moža Marija in sorodnike 40.000; Lojzka Sosič 20.000; Danila Vidau namesto cvetja na grob Angele Vremec 50.000; družina, sestri in brat v spomin na Lava Bitežnika 300.000; Draga Lupinc v spomin na »našega Branka« 25.000; Marjuča Volčič v spomin na mamo Emo 100.000; Dora Koron namesto cvetja na grob Lava Bitežnika in Angele Vremec 20.000; Slava Škabar 10.000; Ernesta Škerlavaj namesto cvetja na grob tete Angele Vremec 50.000; Umberta Žerjal 10.000; Lidija Sosič v spomin na teto Neto Malalan, ki je umrla v Avstraliji, 50.000; Angela Vremec v spomin na očeta Angela 50.000; Anica Ferluga 20.000; Vladimir Vremec z družino namesto cvetja na grob Angele Vremec 50.000; Ama Merlino v spomin na mamo 200.000; Luciano Bartoli 20.000; Karlo Malalan 50.000; Nerina Kralj v spomin na očeta in brata 50.000 lir.

Za CPZ sv. Jerneja - Opčine: Zora Ban v spomin na moža Jožeta 50.000; Draga Lupinc v spomin na »našega Branka« 25.000; Ernesta Škerlavaj namesto cvetja na grob tete Angele Vremec 100.000; Marija Milič namesto cvetja na grob Angele Vremec 25.000; Milena Repinc namesto cvetja na grob Angele Vremec 50.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Pina Breclj 20.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: Anica Ferluga 20.000; Ernesta Škerlavaj namesto cvetja na grob tete Angele Vremec 50.000; Lidija Sosič namesto cvetja na grob Angele Vremec 15.000; N. N. 50.000; Marija Kerševan 100.000; Marica Dolenc v spomin na teto Marijo Čufar 20.000; Tončka Sosič 30.000; Zora Husu 5.000 lir.

Za cerkev v Zgoniku: druž. Sukep ob krstu nečaka Erika 100.000 lir.

Del udeležencev božičnega srečanja mladih v Sovodnjah

Mladi: Sovodnje, Gabrje, Vrh

Mladina, ki deluje v okviru župnije, se je pripravila na Božič skupaj z vrstniki iz Štandreža ob vodstvu svojega župnika, oziroma kaplana. Duhovno srečanje je bilo v Sovodnjah. Zbralo se je lepo število mladih, ki so skupno pobudo lepo sprejeli.

Med podaljškom srečanja ob založeni mizi, se je porodila tudi zamisel, da bi pred Božičem odigrali prijateljsko nogometno tekmo med Štandrežem in Sovodnjami. Zamisel so tudi uresničili. Tekma je bila leba, zares prijateljska in tehnično na višini, saj so mnogi med njimi člani Juventine ali Sovodenj. Zmaga je za las pripadla Sovodnjam (3:2) po odločilnem zadetku domačega župnika.

Mladi so se tudi izkazali pri postavitvi lepih jaslje v cerkvah, posebno v Sovodnjah. Vredne so ogleda, saj

so animirane in postavljene v vaško okolje. Cerkev je odprta vsak dan od 18.30 do 19.30. Ob nedeljah pa od 9.30 do 11. ure.

Predstavniki vseh treh vasi so med prazniki obiskali bolne in ostarele župljane in sestavljali komisijo, ki je opravila pregled jaslje šoloobveznih otrok. Nagrajevanje bo prihodnje nedeljo po maši. Vsi udeleženci tekmovanja prejmejo spominček na to lepo župnijsko tradicijo, najboljši mladi umetniki bodo še posebej nagrajeni. V Sovodnjah: Erik in Peter Figelj, Matija Milocco, Manuel Devetak; v Gabrjah: Barbara Menis, Matej in Matjaž Černic, Sara in Luka Boškin; na Vrhu pa: Dimitri in Viljena Devetak, Serena in Federico Pellegrin, Mitja Černic.

Prejšnjo nedeljo se je mladinska skupina podala na zanimiv potep: ogled jaslje v Perteolah, Červinjanu, Gonarsu in Ari pi Trizimu. Tako že snujejo načrt za cerkvene jaslje za prihodnji Božič.

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ« ŽUPNIJA SV. ANDREJA

Nedelja, 13. januarja ob 16. uri v štandreški cerkvi

Matija Tomc

SLOVENSKI BOŽIČ

Kantata za soli, orgle in zbor

Izvajata mladinski zbor župnije Stožice v Ljubljani

Zbor sodeluje tudi pri maši ob 10.30 v štandreški cerkvi

Zahvala

Vsem številnim posameznikom in ustanovam, ki so nam voščili za božične praznike in novo leto, se pristrčno zahvaljujemo in enako pristrčno vračamo voščila.

Uredništvo in uprava

Veselje v zamejstvu

Ob razglasitvi izidov plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije izraža deželno tajništvo Slovenske skupnosti veliko veselje nad zgodovinskim sklepom slovenskega naroda, ki je res plebiscitarno izbral pot samozavesti, zvestobe, samostojnosti. V teh velikih dnevih res skupno utripa slovensko srce v matici, zamejstvu in zdomstvu.

Ob potrditvi stoletnih sanj našega človeka je bila dosežena v Sloveniji enotnost, kakršne v naši zgodovini ne poznamo. To je velik kapital, ki obvezuje, a tudi podpira, bodri in se bo obrestoval.

Slovenska skupnost izreka priznanje demokratično izvoljenim oblastem v matici in jim izraža vso solidarnost. Upati je, da bosta nav-

dušenje in življenjska volja prevzeli tudi vse naše ljudi v zamejstvu, saj ostajamo usodno povezani, v naših težavah pa je taka injekcija samozavesti in samostojnosti nadvse blagodejna.

Milan Kučan na obisku v Benečiji

Predsednik predsedstva RS Milan Kučan je 4. januarja obiskal Benečijo na povabilo tamkajšnjih slovenskih organizacij oz. društev. Kučan je imel razgovor s predstavniki Društva katoliških duhovnikov »Dom«, obiskal je tudi podružnico Kmečke banke iz Gorice v Krminu. Istega dne se je udeležil tudi novoletnega koncerta, ki so ga v Trstu priredile slovenske bančne ustanove v Italiji in na katerem je nastopila Filharmonija iz Brna.